

ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ Γ' ΤΑΞΗΣ
ΗΜΕΡΗΣΙΩΝ & ΕΣΠΕΡΙΝΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΩΝ ΛΥΚΕΙΩΝ

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΕΞΕΤΑΣΗΣ: 06 / 06 / 2017

ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ: **ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ**

ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΕΣ
ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΘΕΜΑΤΩΝ

A1. Το κείμενο αναφέρεται στους προβληματισμούς ενός πατέρα για τη σχέση του με τον γιο του και στις συμβουλές που του απευθύνει. Ο πατέρας διαπιστώνει την ψυχοσωματική μεταβολή του και την επερχόμενη αλλαγή στη σχέση τους, καθώς ο νέος αμφισβητεί τη γονεϊκή αυθεντία και διαχωρίζει την κοινωνική του θέση. Οι παραινέσεις τον δυσαρεστούν, αλλά ο πατέρας, γνωρίζοντας την ανάγκη του για μία καθοδηγητική αξία στη ζωή του, προτείνει αυτήν της αυθεντικότητας. Τον παρακινεί να σέβεται, να είναι αλληλέγγυος στις δυσκολίες και να διεκδικεί τα δικαιώματά του, τόσο στη ζωή όσο και στην εργασία. Κλείνοντας, επισημαίνει την πρόθεσή του για εσωτερίκευση των συμβουλών του από τον γιο, ως εφόδια που δε στερούν την προσωπική του ελευθερία.

B1. Η ανθρώπινη προσωπικότητα διαμορφώνεται από τον τρόπο που αντιμετωπίζει την εργασία της, ανεξαρτήτως του είδους αυτής. Είτε πρόκειται για χειρωνακτική είτε για πνευματική εργασία, το άτομο οφείλει να επιδιώκει την ποιοτική διεκπεραίωσή της, μαθαίνοντας και εξελίσσοντας το γνωστικό ή τεχνικό αντικείμενο. Η ειλικρίνεια, μάλιστα, στις επαγγελματικές του σχέσεις, ο σεβασμός και η πίστη στο έργο που παράγει για τον εαυτό του και τον συνάνθρωπο, του αποφέρουν αυτοπεποίθηση και κοινωνική αποδοχή. Έτσι, θα γίνει ένας άξιος εργαζόμενος και άνθρωπος.

B2. α) Στη δεύτερη παράγραφο υπάρχει ανάπτυξη με παραδείγματα. Αυτά είναι: «Κάνει ψύχρα, πάρε το πανωφόρι σου», ή «Μην πίνεις νερό ιδρωμένος».

Ως παραδείγματα θα μπορούσαμε να εκλάβουμε και τις επεξηγήσεις της ανώτερης αξίας « μια αξία- γνώμονα, μια αξία-πυξίδα».

β) Στην τελευταία παράγραφο του κειμένου τρεις διαρθρωτικές λέξεις είναι :

όμως: αντίθεση

ύστερα :χρονική σχέση

καθώς: αιτιολόγηση

B3. α) αρχίζεις: ξεκινάς

σπουδαιότεροι :σημαντικότεροι

ιδέες: απόψεις

ωραία :όμορφη

μαραγκός: ξυλουργός

β) συχνά :σπάνια

καλύτεροι: χειρότεροι

ανώτερη :κατώτερη

απαρνιέσαι: υιοθετείς, ενστερνίζεσαι, ασπάζεσαι

άξιος: ανάξιος

B4. α) Ο συγγραφέας επιλέγει τη χρήση του β' ενικού προσώπου. Με την τεχνική αυτή επιδιώκει να αναδείξει προτροπή, παραίνεση, αλλά και αποτροπή. Ο λόγος γίνεται άμεσος, οικείος και πιο πειστικός, στοχεύοντας και στη συναισθηματική προσέγγιση του δέκτη-αναγνώστη.

β) Δυο φράσεις με ποιητική χρήση της γλώσσας είναι:

... μια αξία-γνώμονα, μια αξία-πυξίδα...(δεύτερη παράγραφος)

... σβήσε με σιγά-σιγά, από τους λογισμούς σου, ... (τελευταία παράγραφος)

Γ. Παραγωγή λόγου

Επικοινωνιακό πλαίσιο: άρθρο στο περιοδικό του σχολείου –Τίτλος άρθρου :Ιδεολογική σύγκρουση γενεών .

Ύφος / γλώσσα: Το ύφος ενός ερμηνευτικού άρθρου προσιδιάζει, κατά βάση, στο ύφος ενός αποδεικτικού δοκιμίου. Ωστόσο, αυτό το ύφος μπορεί να έχει αποχρώσεις γραφής, ανάλογα με το επικοινωνιακό του περιβάλλον, δηλαδή ανάλογα με το είδος του εντύπου στο οποίο υποτίθεται

ότι προορίζεται να δημοσιευτεί. Έτσι, το ύφος που θα χρησιμοποιήσουμε για να γράψουμε ένα άρθρο σε μία σχολική εφημερίδα μπορεί να είναι πιο οικείο και φυσικό, σε σχέση με το επίσημο και τυπικό ύφος που θα επιλέξουμε για ένα άρθρο μας σε μία πολιτική εφημερίδα. Σε κάθε περίπτωση, πάντως, ισχύουν οι βασικοί κανόνες γραφής ενός αποδεικτικού κειμένου (κυριολεκτική, κατά βάση, χρήση της γλώσσας/υποτακτική σύνδεση των προτάσεων με τις κατάλληλες διαρθρωτικές λέξεις και φράσεις/αποφυγή λέξεων ή φράσεων που χρησιμοποιούνται στον προφορικό λόγο κ.λπ.).

Πρόλογος

Η οικογένεια αποτελεί τον χώρο εκείνο που παρέχει στο άτομο την ελευθερία που χρειάζεται για να εκφραστεί και να εξελιχθεί ως προσωπικότητα, οπότε πυλώνας της είναι ο διάλογος. Μέσα στα πλαίσια του διαλόγου η εμπειρία του παρελθόντος βρίσκει την εναλλακτική ματιά του νέου ατόμου, που αισιόδοξα ατενίζει τη ζωή. Αυτές οι διαφορετικές οπτικές πρέπει να αλληλεπιδράσουν, ώστε να ενταχθούν και να δημιουργήσουν τη νέα πραγματικότητα. Δυστυχώς, τα μέλη μιας οικογένειας που ανήκουν σε διαφορετικές γενεές μένουν σε αυτά που τους χωρίζουν, χωρίς να έχουν τη διορατικότητα να αντιληφθούν την αναγκαιότητα προσέγγισης της αντίθετης οπτικής της ζωής.

A ζητούμενο

- Ο προκλητικός τρόπος ομιλίας των νέων –η χρήση του ιδιότυπου γλωσσικού τους κώδικα που αντιβαίνει στους καθιερωμένους κανόνες γραμματικής –συντακτικού – αθυροστομία –υβριστικό λεξιλόγιο : δημιουργούν αμηχανία στους εκπροσώπους της μεγαλύτερης γενιάς .
- Η επαναστατική φύση των νέων ,πολλές φορές, εκδηλώνεται μέσω της εμφάνισής τους .Επιλογές που ακολουθούν πιστά τις τάσεις της μόδας –ρούχα που δεν αντιπροσωπεύουν την ηλικία του νεαρού ατόμου –καταναλωτισμός →Αντιδράσεις γονιών ,φόβος ότι η εμφάνιση των παιδιών τους συμβαδίζει με έναν τρόπο ζωής –ηθικής, που μπορεί να επιφέρει προβλήματα στη ζωή τους .
- Η νέα γενιά χαρακτηρίζεται ως η γενιά της τεχνολογίας / οι γνώσεις του νέου και η εξοικειωσή του με τα ηλεκτρονικά μέσα ανάλογα με την ηλικία του είναι σε αρκετά υψηλό επίπεδο .Παρατηρώντας το φαινόμενο οι μεγαλύτεροι συχνά , είτε αντιλαμβάνονται την εμμονή των νέων ως προς τη χρήση των μέσων (υπολογιστής – κινητό τηλέφωνο) και δικαίως εκφράζουν την ανησυχία τους είτε, όταν η χρήση εκ μέρους των νέων είναι φυσιολογική, δεν μπορούν να αντιληφθούν την αλλαγή της εποχής και τα νέα παιδιά έκφρασης της .Και στις δύο περιπτώσεις ,το αποτέλεσμα είναι εντάσεις και διαφωνίες ανάμεσα στις δύο γενεές .
- Οι γονείς ακολουθούν τον σύγχρονο τρόπο ζωής, που επιβάλλει την υπερεργασία .Η πολύωρη εργασία και η απόλυτη αφοσίωσή τους σε αυτή, τους απομακρύνει από τα νεαρά μέλη της οικογένειας .Δεν υπάρχει ποσότητα και ποιότητα στον χρόνο που αφιερώνουν στα παιδιά τους και τα υλικά αγαθά δεν επαρκούν για να καλύψουν τα κενά .Τα παιδιά εκλαμβάνουν αυτή τη στάση ως αδιαφορία και αντιδρούν με επιθετική συμπεριφορά απέναντι στους μεγαλύτερους , απαξιώνοντας τον ρόλο τους .Έτσι ,οι διάλογοι συχνά καταλήγουν σε αντιπαραθέσεις ,που ενισχύουν τα δυσεπίλυτα προβλήματα της οικογένειας .
- Ο γονέας αδυνατεί να καταλάβει το πνεύμα της νέας εποχής και ο νέος τον αντιμετωπίζει σαν τροχοπέδη στην εξέλιξή του .Συμβουλές που έχουν ως μοναδική πηγή τις εμπειρίες του παρελθόντος ,αναχρονιστικές αντιλήψεις ,φοβίες , καθωσπρεπισμός και ηθικοί κανόνες, που δεν ανταποκρίνονται στο σήμερα , προκαλούν τη διαφωνία του νέου .Ο νέος ,ως επαναστάτης

,πρωτοποριακός αδυνατεί να αποδεχθεί τα στεγανά μέσα στα οποία του επιβάλλει να ζει ο μεγαλύτερος .

B ζητούμενο

-Ισορροπημένη ζωή των γονέων που εμπνέει σεβασμό .Οι επιλογές της ζωής τους να μην εκφράζουν μονομέρεια –τυποποίηση –ανία ,αλλά να αποπνέουν ευτυχία .Η καλή κατανομή του χρόνου τους με συνέπεια να αφιερώνουν χρόνο στο παιδί ,θα τους φέρει σε επαφή και θα δώσει τη δυνατότητα να γνωριστούν ουσιαστικά .Η ανάπτυξη μιας πραγματικής σχέσης αγάπης και φροντίδας θα αποτελέσει τη δικλείδα ασφαλείας στους κλυδωνισμούς που θα επιφέρει η εποχή της εφηβείας και της νεότητας .

- Η πολιτισμένη στάση και εξοικείωση με τους κανόνες του γνήσιου διαλόγου μπορούν να αποτελέσουν γέφυρα ανάμεσα στις δύο γενεές .Και οι δύο γενιές οφείλουν να έχουν στη «φαρέτρα» τους δεξιότητες ,όπως ανοχή στη διαφορετική άποψη , υπομονή να ολοκληρώσει ο συνομιλητής τη θέση του ,αλλά και διάθεση να αναθεωρούν τις σπικτικές τους , που μετά τη συζήτηση αντιλαμβάνονται ότι δεν ευσταθούν .

- Διαφάνεια –αξιοκρατία –δικαιοσύνη στον τρόπο που λειτουργούν οι ενήλικες .Στόχος τους να είναι αποτελεσματικοί ως προς τις παρεμβάσεις τους στην πορεία της κοινωνίας .Να δημιουργήσουν θεμέλια ,ώστε να κληροδοτήσουν έναν υγιή κόσμο στις επόμενες γενιές .Έτσι , ο νέος , ασφαλής, θα νιώθει ευγνωμοσύνη για τους μεγαλύτερους και θα έχει περισσότερους λόγους να κατανοήσει τη συμπεριφορά και τις συμβουλές τους ..

-Δημοκρατικές αντιλήψεις να χαρακτηρίζουν τη στάση των μεγαλύτερων .Ισότιμα να αντιμετωπίζουν τις ενστάσεις, παρεμβάσεις της νέας γενιάς. Να προωθούν την ελευθερία όλων των μελών της οικογένειας , ώστε να μην επιτρέπουν να συσσωρεύονται αρνητικά συναισθήματα , λόγω της καταπίεσης που αισθάνονται οι νεαρότεροι .

Επίλογος: συμπερασματικός, ανακεφαλαιωτικός /να τονιστεί η αναγκαιότητα κατανόησης τα αξίας της οικογένειας ,τα μέλη της οποίας ,όταν λειτουργούν αρμονικά ,συμβάλλουν και στην αρμονική λειτουργία της κοινωνίας γενικότερα .